

Останнім часом у науковій літературі зустрічаються поняття «індивідуалізація, персоналізація і диференціація». Barbara Bray та Kathleen McClaskey вважають, що персоналізація центрована на особистості, а диференціація і індивідуалізація – на викладача. Дослідники розмежовують ці три терміни за низкою критеріїв: потреби і інтереси, роль студента і викладача у навчальному процесі, цілі, ресурси і засоби навчання, оцінювання. Так, при індивідуалізації визначаються індивідуальні труднощі, потреби студента; цілі, які є однаковими для усіх учасників навчання, а також окреслюються і специфічні цілі для тих студентів, які цього потребують; спостерігається залежність студента від індивідуального викладача, який відбирає навчальні матеріали; під час оцінювання демонструється відповідність чи невідповідність результатів тестування визначеному рівню знань. Диференціація ґрунтується на визначенні вихідного рівня знань групи студентів, їх потреб; адаптуванні навчання і окресленні змісту викладачем; окресленні однакових цілей для диференційованих груп студентів; відборі навчальних матеріалів викладачем з урахуванням потреб студентів у групах; залежності студента від викладача; оцінюванні, на основі якого здійснюється зворотний зв'язок для корегування і подальшого навчання. Персоналізація навчання пов'язана з інтересами студента і починається з того, що він знає як йому навчатися краще і разом із викладачем визначає навчальні цілі; навчальні матеріали відбирає студент; як незалежний користувач стежить за прогресом у процесі навчання, рефлексує [1].

Слідом за Dale Basye розглядаємо можливість комбінувати індивідуалізацію, диференціацію та персоналізацію [2]. Така позиція пояснюється тим, що всі три поняття базуються на індивідуальних особливостях особистості, зокрема, виявленні особливостей навчального стилю та визначенні рівня володіння іноземною мовою. В рамках навчання професійно орієнтованого англомовного спілкування студентів-майбутніх фахівців з інформаційних технологій пріоритетною буде диференціація, а індивідуалізація і персоналізація будуть допоміжними. Це пов'язано з тим, що навчання відбувається у відносно великих гетерогенних групах, що вимагає визначення індивідуальних особливостей студентів та їх рівня володіння іноземною мовою, а також групування їх відповідно цих характеристик. Як індивідуалізація, так і персоналізація реалізуються переважно під час самостійної роботи. Персоналізація дозволяє студенту самостійно окреслити цілі, обрати тематику і завдання, які відповідають його потребам і інтересам. Індивідуалізація орієнтована на визначення труднощів у студентів та опанування ними навчального матеріалу, рекомендованого викладачем, у певному темпі.

Література

1. Bray B. Personalization vs Differentiation vs Individualization. / Barbara Bray, Kathleen McClaskey. 2014. – 13p. Режим доступа: <https://education.alberta.ca/media/3069745/personalizationvsdifferentiationvsindividualization.pdf>
2. Basye D. Personalized vs. differentiated vs. individualized learning. / Dale Basye. 2018. Режим доступа: <https://www.iste.org/explore/articleDetail?articleId=124>.

Наталія Сиромля
к. філол. н., доц., м.Київ

Використання нетрадиційних комунікативних методів у процесі інтерактивного навчання іноземної мови

Під час навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах впроваджуються ефективні новітні педагогічні технології: метод проектів та метод

асоціативних символів; розробка та ретельний добір навчального матеріалу з використанням автентичного мовного матеріалу; використання мультимедійних презентацій за темою; використання Інтернет-ресурсів та комп'ютерних навчальних програм та ін.

Охарактеризуємо декілька методів, що тісно пов'язані з психологією.

Метод «громади» (метод «радника») Community language learning (CLL) / Counselling learning був розроблений американським психологом Ч. Курраном. [1]. В основі методу «громади» (методу «радника») лежить гуманістичний підхід до навчання і психологічна теорія «радника». Сутність цієї теорії полягає в тому, що люди потребують допомоги радника-психолога і його участь бажано в будь-якому вигляді у соціальній діяльності людини, в тому числі, в освіті.

Суггестопедичний метод, який був розроблений під керівництвом психіатра Г. Лозанова, отримав свою назву від терміну «суггестологія» - наука про навіювання. Важливою рисою даного методу є активація резервів пам'яті, підвищення інтелектуальної активності студентів, використання навіювання. [2].

Метод «тихого» навчання (The silent way) спирається на структурний підхід в лінгвістиці і гуманістичне спрямування в психології. Автором даного методу є К. Гаттеню [3]. Використання методу «тихого» навчання передбачає високу ступінь зацікавленості студентів і наявність внутрішньої мотивації, що не завжди реально, стимулювання самостійності та застосування наочних посібників.

Психолог Дж. Ашерраз опрацював **метод опори на фізичні дії** (Total physical response), заснований на структурній лінгвістиці, гуманістичному напрямку в навчанні, а також на положенні психології про координацію мови [4].

Метод комунікативних завдань (Task based learning) вирішує ряд комунікативних завдань, пропонованих викладачем. Студенти при цьому виконують мовні і немовні дії, вступають в контакт один з одним. Можуть часто використовувати не тільки мовні, а й фізичні дії, жести, міміку. Навчальні програми, складені згідно з даним методом, передбачають набір комунікативних завдань, але не відбирають мовний матеріал.

Теорію множинного інтелекту (The Theory of Multiple Intelligencies) створив Говард Гарднер, який є одним з найбільш знаменитих вчених в галузі освіти в США з питань когнітивного розвитку і нейропсихології. Його книга «Структура розуму: теорія множинного інтелекту» зробила Г. Гарднера найвідомішим представником освітньої теорії і практики і завоювала йому світову славу [4].

Література

1. Лозанов Г. Суггестологія. - София: Наука и искусство, 1971.
2. Китайгородская Г.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам. М.: Высшая школа, 2010.
3. Asher J. Language by command: The Total Physical Response approach to learning language // The way of learning. Summer – 1984.
4. Основные направления в методике преподавания иностранных языков в XIX-XX вв. /под редакцией И.В. Рахманова. М.: «Педагогика», 2013.